

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Előfizetési felhívás

az

„Erdészeti Ujság”

szak- és társadalmi hetilapra.

A negyedév kezdetével új előfizetést nyitunk lapunkra. Ebből az alkalomból programot adni, illetőleg a lap irányát és céljait bővebben fejtegetni fölöslegesnek tartjuk, mert hiszen akinek kezén az eddig megfordult, tartalmából meggyőződhetett arról, hogy annak legfőbb és legelső feladata az erdészeti altsztek és pedig nem csak a kincstáriak, de a magán uradalmaknál alkalmazottak érdekeinek is minden tekintetben való megvédelmezése és előmozdítása képezi. E mellett hoz az „Erdészeti Ujság” majd minden száma szakba vágó közleményeket úgy az erdészet, mint a vadászat teréről: közöl mulatságos elbeszéléseket, karczolatokat tárcza rovatában, tág teret nyit barátjai levelezésének s hozza a hét folyamán előfordult érdekesebb híreket.

Az üresedésben levő állomásokra kiírt pályázatok leg többjét idejekorán közli lapunk, mire a többi hasonló lapokkal szemben gyakori megjelenése képesíti. Mind eme tulajdonságai mellet a lap árát a lehető legolcsóbbra szabtuk, hogy így azt még a legszegényebb is megszerezhesse magának.

Az „Erdészeti Ujság” előfizetési ára:

Egész évre 4 frt.

Fél „ 2 frt.

Negyed „ 1 frt.

Pályázatok egyszeri közzététele, tekintet nélkül azok terjedelmére 2 frt 30 kr., minden további beiktatás 1 frt 30 kr.

Bizton reméljük, hogy a tisztelt erdészeti altszti személyzet az ő érdekében kifejtendő munkálkodásunkban az előfizetők sorába tömegesen való belépése által anyagilag, dolgozataival pedig szellemileg támogatni fog.

Az „Erdészeti Ujság” szerkesztősége és kiadóhivatala.

TÁRCZA.

Harcz a farkasokkal.

Az „Erdészeti Ujság” minapi számában közölve volt a tárcza rovatban „Egy orosz éj” cím alatt egy elbeszélés, mely — mint alkalmam volt meggyőződni — kedvezőtlen visszhangot is keltett, mert az abban foglaltakat az egyik olvasó lehetetlennek tartotta. Az illető „ismeretlen ur” megnyugtatóására és annak bizonyítására, hogy az elszánt és kétségbeesett ember mire képes az ilyen bestiákkal szemben, legyen szabad nekem, élő embernek elbeszélnem egy kalandomat, mely csakugyan nem mese, hanem megtörtént tény, melyet bármikor kész vagyok bizonyítani.

A hetvenes évek elején történt úgy január közepe táján, zimankós téli időben, hogy hivatalos teendőim leszólitottak a görgényi havasokról Görgény felé. Alsó Fancsalon alul egy szikla szorosba értem éppen, midőn

rémes ordítás ütötte meg füleimet, olyan ordítás, melynek hangjából nem lehetett tisztán kivenni, hogy vajjon az embertől vagy állattól ered. Arra még emlékszem, hogy mindjárt az első pillanatban nagy veszélyre gondoltam és hátsó lovamat csizmám sarkaival és ólombombos ostorommal minden erőm megfeszítésével gyorsabb ügetésre igyekeztem serkenteni, de midőn a veszély színteréhez a szoroshoz közeledtünk, a hű állat egyet-kettőt horkantva megkötötte magát s előre hegyzet fülekkel, kitágult orlyukakkal hirtelen megállt a sebes galoppban, mint ha gyökeret vertek volna a lábai, oly hirtelen, hogy hátsó patkói egész barázdát vájtak a megfagyott utban. Eleget nógattam, ütöttem, vertem, mert hát a lovaglás utolsó perczeiben bizony kivettem, hogy az ordítás rémes hangjai emberi hangok, de hiába; nem volt olyan erő és hatalom, mely helyéből kimozdította volna, sőt ellenkezőleg kísérletet tett a visszafordulásra.

A vidék abban az időben tele volt farkasokkal, a préda nagy állatban, emberben egyaránt s így

Néhány szó a kincstári erdészeti altisztek egyenruházatáról.

Az embernek köztudomás szerint a testi és szellemi táplálkozása mellett egyik főszüksége a ruházkodás; ennek viselését nem csak az időjárás különféle viszontagsága, hanem már maga a szégyenérzet is parancsolja. Korunkban már a legvadabb népek is, — melyeket pedig maga az éghajlat nem kényszerít erre, egyéb öltözet híján legalább egy bőrdarabot vetnek magukra, mely habár nem is felel meg mindenben a legújabb párisi vagy londoni divat szabályainak, de a hirre vergődött paradicsombéli fügefalevéllel ha egyébben nem, már csak a tartósság dolgában kiállja a versenyt.

Az Üdvözítő azt mondta volt ugyan egyebek közt, hogy ne törődjünk a holnapi nappal, mondván; „mivel fogunk ruházkodni“, hanem nezzük a mezők lilomát, de hát ez csak képletes beszéd, mely a gyakorlati életbe át nem vihető. —

Az embernek tehát ruházkodnia kell, egyrészt azért, hogy a mezitelenségét eltakarja, másrészt pedig azért, hogy az időjárás viszontagságai, a különféle bogarak mérges csipései ellen óva legyen, de az ember magával ezeknek a céloknak az elérésével még nem elég-

szik meg, mert nála nagy szerepet játszik a hiuság. Más ruhát visel a gazdag, mint a szegény, mást a hivatalnok, mint a szolga, hogy már ez által is föltüntesse ettől való különbözését, e mellett is különös gondot fordítván a rang és fokozat megkülönböztetésére.

Az egyenruha viselésére nem csak jogosított, de kötelezett is egyebek közt az erdészeti altiszti személyzetnek az a része, mely a magas államkincstárnak a szolgálatában áll; kötelezte őt erre fölöttes hatósága, a földmívelésügyi m. kir. ministerium 1884. évi április hó 15-én kiadott 42306 számú rendeletével, melyben egyuttal meghatározta azt is, hogy ennek az egyenruhának milyennek kell lennie. Szabatosan meg volt ebben a rendeletben határozva, a ruházatnak nem csak az alakja és színe, hanem még a kelme minősége is, valamint meg volt határozva a rangfokozatot megkülönböztető jelvények alakja is.

Teljes elismeréssel kell adóznunk a magas ministerium eme intézkedésének, mert hiszen nyilvánvaló, hogy ha már egyéb testületek magukat más embertársaiktól ruházatban megkülönböztetik, erre első sorban az erdészeti altiszti személyzetnek van szüksége s így nera is a kényszert magát fájlaljuk, mint inkább azt, hogy ez az egyenruha a mai kor izlésének egyáltalán nem felel meg s a helyett, hogy az erd-

nem volt nehéz mindjárt a veszély nagyságára következtetnem, a mi csak még jobban ösztökélt annak színhelyére jutni s lehetőségemhez képest segítséget nyújtani, a megszorultnak, annyival inkább mert a hangok kétségbeesett voltából nyilván észrevettem, hogy azokat a végszükség csalja ki.

Lovamat sehogy sem birtam rávenni az előre menésre s így nem maradt más hátra, mint azt egy utszéli czölöphöz kötni, magam pedig hatlövetű revolveremmel s ólomgombos lovagló ostorommal fölfegyverkezve igyekeztem a hang irányában.

Nem kellett messze mennem, midőn rémes látvány tárult elém. Egy sziklamélyedésben egy erőteljes gyermekoi székyt pillantottam meg, amint minden ereje megfeszítésével védekezik négy dühös farkas támadásai ellen. A férfi karjaiból csorgott a vér, szemeiben az örültség tüze lángolt s látszott rajta, hogy közel van a végkimerüléshez, de azért nem adta föl a küzdelmet; véres karjai csak úgy jártak a levegőben mint a szélmalom vitorlái, sulyos csapásokat mérve a vakmerő

támadókra. Valóban itt volt a végső pillanat, melyben még mentség jöhetett részére, mert még egy pár percz s a derék férfi menthetlenül támadóinak áldozatává lesz.

Revolveremből az első és legjobb lövésem már eldőrdült mikor a szerencsétlen ember észrevett s hozám akart rohanni, én azonban biztattam, hogy csak maradjon a sziklánál, mert onnan ha kimozdul, mindkettőnknek végiünk lesz. Igen, mert hat lövésem közül már négyet tettem s ezekből csak egynek volt olyan eredménye, hogy az egyik farkas harczképtelen lett s nagyon vérezve az uton fölfelé, éppen lovam irányában távozott. Mi lesz most a lovammal? Ezzel ugyan nem sokat törődtem s a megtámadott széky közvetlen közelébe igyekeztem, ki ekkor már fél térdre rogyott; közeledtemre a farkasok nekem rohantak, ezeket azonban közvetlen közelből két utolsó lövésemmel mellbe löttem.

A 11 m. m.-es kaliberű lövegeim által jól megsebzett s még korbácsnyelem ütéseitől is kissé

szeti altisztet a világ szemében kiemelni, a hasonrangu s más ágazatoknál szolgáló altisztekkel szemben mélyen megalázza, a köznép szemében ellenben nevetségessé teszi, pedig hát egyik czélja talán az is lett volna, hogy a személyzet tekintélyét ez előtt növelje.

A kényszer maga, legyen az bármilyen irányu, soha sem kedves az ember előtt s a természetébe oltott önállóság után való vágyakozás ez ellen mindig fölháborodik, de hát annak idején a magas ministerium ezt a kényszert legalább azzal igyekezett enyhíteni, hogy a már föntebb idezett rendeletében az egyenruha viselésére kötelezett személyzetnek az első szükséglet beszerzésére egyenkint 25 frt segélyt is utalványozott; kevésnek ugyan elég keveset, mert hiszen köztudomásu, hogy a legegyszerűbb teljes egyenruházat ára ennek az összegnek a kétszeresét is kiteszi, de hát a valami mindig több a semminél s utóvégre ajándék lónak nem szokták nézni a fogát, no meg reménykedtek az altisztek abban is, hogy ez a segély majd a következő években folytatólag ismétlődni fog, remélték pedig azt annál inkább, mert a más ágazatoknál szolgáló altisztek egyébként is jobb díjazásuk mellett majdnem kivétel nélkül egyenruha átalányt is huznak. A kezdet rendesen minden dolognál kicsiny szokott lenni isgy mindenestre gondolni lehetett, hogy ez az átalány is

idővel a szükséglet arányában fejlődni és növekedni fog; no hát fejlődött is az, de — visszafelé, mert a csecsemő idétlennek született s születése után nyomban meg is halt.

Még nagyobb volt a kiábrándulás, mikor a ruházatra előirt szövetek minémüségéről az azt viselők meggyőződtek s látták, hogy van ugyan egyenruhájuk, mely őket más embertársaiktól megkülönbözteti s nekik testületi jelleget kölcsönöz, de nincs benne köszönet, mert a megkülönböztetés nem előnyükre, de hátrányukra ütött ki; a szövet ugyanis csakhamar bucsut mondott előbbi színének s olyan szint váltott, melynek elnevezését még a leggazdagabb szótárakban sem találhatnók meg.

A jó izlés rovására történt eme kényszer alól előbb a bátrabbak, majd utánuk a félénkebbek és óvatosabbak is sutytyomban kihuzódni igyekeztek, hol kisebb, hol nagyobb eredményvel, a szerint, hogy a föllebbvalóik milyen indulattal viseltették az önhatalmu uyítás irányában, mely tisztán arra irányult, hogy a ruhának egyrészt tartósságát, másrészt pedig csinját s tetszetősségét is biztosítsa, mind olyan dolgokat, melynek cél- és okszerűségét még a legelfogultabb embernek is beismernie kell.

A hatás nem maradt el, mert egyéb s folyton fokozódó jó tulajdonságok mellett ez is nagyot lendített a kinestári erdészeti altiszti

elkábított két farkas már visszavonulni készült, midőn emberem rémesen fölordított, mire oda pillantottam s nagy rémületemre láttam, hogy felső lábszárából csak úgy csorog a vér. Még egy fenevad volt, mely nem volt megsebezve és kitartóan támadott, a másik már vérzett az egyik szemén, nem tudom, hogy golyómtól-e, vagy pedig ólomgombos korbácsnyelem ütéseitől, csak azt tudom, hogy a bámulatos erejü és bátorságu székeltem térdre rogyott, magam pedig hozzá ugorva, eleibe álltam s korbácsom és revolverem csapásaival igyekeztem őt megvédeni, s így ő köztem és a szikla között egyelőre meglehetősen biztonságban volt, de már magam is éreztem, hogy ha még pár perczig segítség nem érkezik, mindketten veszve vagyunk, mert karjaim a sok csapás osztogatás és hadonászás közben annyira kimerültek, hogy már csapásaimnak semmiféle más hatása nem volt, mint hogy a már egyre leolvadt támadó belém nem haraphatott.

A mint fentebb említém, az első menekülő farkas egyenest a lovam felé tartott az erdőbe s így kétség-

telen volt, hogy a paripának első dolga lesz elszakítani az egyszerű kantár szarát s eliramodni Alsó-Fancsalba, jelezve az által veszélyben való voltomat. Így is történt. V. S., a derék, becsületes erdőőr, mindjárt rosszat sejtve, a lovat saját kantárjával ujból fölkanthározta s puskáját vállára vetve lóhalálában vágatott utánam Görgény felé s éppen a már említett végszükségünkben érkezett a harcz színhelyére.

A gyakorlott öreg vadásznak nem kellett soká gondolkodnia a történetek fölött; a köröskörül letaposott hóról, a véryomokról mindjárt észrevette, hogy itt nem közönséges harcz volt s látva a nyomokból, hogy itt farkasok jártak, első kérdése is az volt, hogy merre távoztak? midőn pedig körülnézett, első pillanatban észrevette a legutóbb távozott ordast a patak tulsó részén levő hegyoldalon ülve, a mint ádáz pillantásokat vetett felénk. Erre se szó, se beszéd, oda löki nekünk a kantárszarát s lekapott fegyverével a 60 éves embernél nem remélt gyorsasággal és könnyűséggel iramodott visszafelé s minden takarót fölhasz-

személyzet már-már aláásott tekintélyének növelésén, midőn egyszerre, egészen váratlanul, mint tiszta égből, lecsapott a villám.

(Folytatása következik.)

A hiuz és annak vadászata.

A hiuz hat válfajával ama macska csoportot képezi, mely a többi macskafajtól a füle hegyén csüngő bojtocskával, függőlegesen álló szemlencséivel, magasabb szárcsontjaival és rövidebb farkával elüt. Testének hosszúsága majdnem a farkaséval egyenlő, de nem annyira erős; különösen kerekded mellkasa sokkal szűkebb, hátsó lábai hosszabbak. Nyári bundája hátán rozsdásbarna, alul fehér, a test oldalain egymásba nyésző foltokkal; a fülein lecsüngő mintegy két cm. hosszú bojtocskák és a körülbelül 22 cm. hosszú farkának hegye feketék. Téli bundája, mely hosszabb, hátán szürkésbarna, hasa felé fehéredő, oldalain, főleg első térdei fölött ezen színeknek vadmacska módra váltakozó sávokkal, fülbojtjai 2—5 cm. hosszúak, farka bozontosabb és pofaszakála sörényszerű.

Eme színek azonban a különböző égaljak és vidékek szerint csak főbb vonásaikban állandók, amennyiben a sötétebb és világosabb barna színek egész az aranysárgáig váltakozó árnyalataival, a hátán és oldalain, a has fehérségénél a fent leírt módon ábrázolódnak.

A hiuz nálunk a Kárpátok magasabb és vadabb vidékein állandóan tanyázik, sőt e sorok írója a betűvenes évek elején a görgényi havasokban is észlelt hiuzokat.

Megtámadtatása esetén bátor, mint fájának nagyjai.

nálva igyekezett meglopni a bestiát, a mi ügyességének sikerült is, mert csakhamar megközelítette vagy 60 lépésnyire s ekkor fegyverét arcához emelve rá duplázott, ő, ki még a medvére is csak nagyritkán szokott duplázni; a futóval ellátott töltények meg is tették hatásukat, mert biz az meg sem moczczant s embereim, kiket Alsó-Fancsalból érte küldtem, ott találták megmeredve.

Az én székelyem is csakhamar fölépült sulyos sebeiből s valahányszor találkoztam vele, nem győzött eléggé hálálkodni életének megmentéséért.

Vén vadász.

ADOMÁK.

Első paraszt: Látott kend - e mán hegedüt?

Második paraszt: Hogy ne láttam volna, ettem is!

Első paraszt: Ett kend fenét, hiszen az olyan valami, hogy huzzák és tasztják és mégis muzsikál.

Második paraszt: Hát akkor nem ettem.

az oroszlán és tigris, vérengző mint az utóbbi, de ennél sokkal virgőcebb és gyorsabb. Lábnyoma olyan, mint a farkasé, csak gömbölyűbb, kerekdedebb. Zsákmánya közelében mindig kiterjesztett karmokkal megy, melyek a hosszukássá vált nyomokban szépen kivehetők s ezekből bizton lehet következtetni, hogy az áldozat már a közelben volt.

Vérengzőbb a farkasnál, de nem annyira falánk; a hullát nem bántja, így tehát méreggel nem lehet elpusztítani. Egy ragadozónk sem annyira kártékony, mint a hiuz, mert egyaránt pusztít minden emlős állatot, egész a szarvasig, szóval ősréngetegeknek legveszedelmesebb ragadozója.

A zergét, de különösen az őzet csakhamar nagy területről kipusztítja; gyors és hatalmas, a zerge is, csak ritkán bír elmenekülni s így ott, hol egy hiuzpár tartózkodik, a nemes vadnak rövid idő alatt vége van.

Vaddús vidékeken kivált az által válik veszélyessé, hogy a már elejtett prédára soha sem tér vissza, hanem új zsákmány után néz s ezt lassan, macska módjára ólálkodva könnyen megközelíti s egy hatalmas, nem ritkán 6—8 méteres ugrással rajta teremve rendesen torkon ragadja és míg harapásától el nem vérzik vagy össze nem esik, el nem bocsátja.

Ez az irtózatossá ragadozó hazánkban sokkal elterjedtebb, mintsem hinnők, mi mellett őserdeink vadszegenysége is tanuskodik, mert hiuzok híján a mi erdeink is csak olyan vaddusok lennének, mint a milyenek más kultur államokban.

A gyakorlott vadászt azonban még ő kegyelmének alattomosága sem csalja meg, mert az a nemesebb vadak föltünően lázas, félénk mozgékonyaságából, hajtás nélkül is sebes és vad futásából de főleg a régi váltóhelyeknek és csápáknak hirtelen és minden rendszer nélkül való változásáról és ezeknek az utóbbiaknak keresztül-kasul való megszaporodásából főleg téli időben bizton megtudhatja, hogy itt van vadjainak legveszedelmesebb ellensége, melyet kézre keríteni legnehezebb.

Azt fogják erre mondani, hogy ha itt van, hát látni is lehet; hát mi türes - tagadás, erre a „vén vadász“ sem mondhat egyebet, mint hogy biz azt bajos meglátni; mert egy helyen ritkán tartózkodik hosszabban, rendkívül okos és vigyázó, látása szinte mese-szerű (innen szláv elnevezése „osztrovid“, a mi annyit jelent, hogy éleslátó); nappal a legnagyobb sűrűségbe rejtőzik; zsákmányát többnyire kora hajnalban, késő alkonyatkor, vagy éppen sötét éjjel támadja. Nappal tehát nem láthatjuk, éjjel pedig csak ő lát, de mi nem; így negyven évi vadász gyakorlatom alatt egyetlen egyszer volt szerencsém egyet megpillantani, de sajnos, ekkor sem került lövésre.

Azért a jó vadász mégis csakhamar észzevevesszi, hogy miért pusztul vadállománya, holott annál betegséget nem észlelt; az itt-ott talált vérnyomokból sokan azt hinnék, hogy róka vagy farkas garázdálkodott,

pedig az utóbbi zsákmányát azonnal leteríti, míg a hiuz az áldozatba sülyesztett körmeivel megkapaszkodva, az által viteti magát, miközben a vér ide-oda fecskend s erről még nyári időben is rögtön észre lehet venni, hogy itt hiuz garázdálkodott.

Még jó szerencse, hogy a hiuz rendesen csak zord rengetegekben szokott tartózkodni s közelében más párt meg nem tűr. A vaddús környéken teszi a legborzasztóbb pusztítást, mert itt a zsákmány husához nem is nyúl, csak a vérével csillapítja éhségét és nyomban más áldozat után néz.

A műveltebb államokban, hol rendszeres vadte-nyésztés van, már régen kiirtották s korunkban már csak az ausztriai Alpokban és a galicziai Kárpátokban van, míg nálunk még annyira gyakori, hogy csak Oroszországban, kivált pedig az annak keleti részén levő Ural hegységben van több.

Szükségesnek tartottam ezeket elmondani, hogy a hiuz veszedelmességére a tisztelt olvasók figyelmét fölhívjam. Vadászásának s egyéb pusztításának módjáról legközelebb mondok egyet-mást.

Vén vadász.

Válasz „egy ismeretlen ur“ megjegyzéseire.

Igen tisztelt ismertelen Uram!

Lapom mult számában volt szerencsém hozzám intézett levelét egész terjedelmében közölni, nem hagyva ki abból sem a nekem hizelgő, sem az engemet kárhóztató részeket.

Azokra nézve, melyekben szerény tehetségemről és képességemről valóban hizelgőn s talán érdememen fölül kegyeskedett nyilatkozni, csak annyit jegyzek meg, hogy munkával tulterhelt szegény fejemnek szavai csakugyan jól estek, a mint hogy az elismerés — még ha mindjárt meg nem érdemelt is — mindig jól esik az embernek, egészen másképp áll azonban a dolog nagyrabecsült levelének ama részével, mely az „Egy orosz éj“ című tárczacikknek a közlését kárhóztatja s annak értékét a semminél is alább szállítja, mit válasz és szó nélkül már csak a saját reputációm érdekében sem szabad hagyynom.

Azt tetszik fölhozni az említett karczolat ellen, hogy képtelenségeket és lehetetlenségeket tartalmaz s erre nézve több részletet is idéz, így nevezetesen azt, hogy a kocsis egyszer azt mondja, hogy farkasok „lehetnek“ a közelben s rögtön utána már azt is kijelenti, hogy két verstyire vannak. Továbbá kifogásolja azt, hogy a lövések elfogytával a megtámadottak puskatusákkal védték magukat, sőt még pálinkázni is ráérték s a helyett, hogy a kínálkozó fára fölkapaszkodtak volna, azt meggyújtották s hogy még végre a szegény kocsist is fölládozták.

Minden dicsekedés nélkül szólva, ha ezt szűken megszabott időm engedné, ivatek tudnék összeírni és még mindig nem fogynék ki a czáfolás megeczáfolására szolgáló érveimből, de hát mint mondtam, sem elegendő idővel nem rendelkezem, sem pedig ezt tenni szerény lapom szűk keretei meg nem engedik s így csak úgy kutyafuttában engedek meg magamnak egy pár megjegyzést, bizton remélve, hogy az a többi olvasó, ki eme tárcza miatt már - már futófélben volt, meg fog állapodni s esetleges gyöngéink iránt elnézéssel lévén, továbbra is hívünk marad,

Először is hivatkozom arra, hogy a tárcza segéd-szerkesztő s hű munkatársam, az olló segítségével került lapomba egy tekintélyesnek mondható napilapunkból, melynek szerkesztőségében fényes tehetségű irodalmi férfiak ülnek, kikről még feltételeznünk sem szabad, hogy „komisz“ közleménynek lapjukban helyet engednének; másodszor: hasonló elbeszéléseknél mindig tért kell engedni némi fantáziának, különösen pedig nem lehet kifogásolni azt, hogy a megtámadottak puskatussal védekeztek, mert hiszen, ha ez letörött, akkor maradt kezükben a legjobb védelmi eszköz, a puska csőve, már pedig azt sem lehetett tőlük kivánni, hogy ezt előbb csavarhuzó vagy más eszköz segítségével levegyék. Arról, hogy a fát fölgyújtják, a helyett, hogy fölmásznának rá, fölösleges beszélni, mert mindig előnyösebb a farkast tüzzel elriasztani és e mellett melegedni, mint fölmászni a fára és ott megfagyni.

Sok ezeren olvasták Jókai koszorus írónk egyik regényét, ha jól tudom a „Köszivü ember fia“ címűt, melynek egyik hőst és barátját több száz darabból álló farkas csorda üldözi s ezek korcsolyán menekülnek a folyó jegén, miközben a hős egy lékbe zuhan a jég alá, de nagy szerencséjére olyan lökéssel, hogy a jég alatt tovább halad a több ölnyre levő másik lékhez s itt szerencsésen fölbukkan, megmenekedvén a biztos haláltól s ezek között az olvasók között egynek sem jutott még eszébe ezt a regényt „komisz“-nak elnevezni.

Könnyű dolog azt mondani, hogy valami nem jó, de nehéz jobbat csinálni, kivált akkor, mikor az ember folytonos munka, e mellett pedig gondok közt él s nincs olyan, aki a kettő közül bármelyikben is támogatná, hanem roskadozni is kénytelen azok alatt.

A levélből különben azt a tapasztalást merítettem, hogy az „ismeretlen ur“ ügyesen forgatja a tollat s ha ehez a jó tulajdonságához még egy kis igyekezet járulna, jó szolgálatokat tehetne az irodalomnak.

Különösen nagy megelégedésemre szolgál, hogy szerény lapomat olyanok is érdeklődéssel olvasgatják, kiknek ez állásuknál fogva nem ál érdekében s hogy még ezek is elismeréssel adóznak irányának és törekvéseinek akkor, midőn azoknak legnagyobb része, kiknek érdekében működik a lap, arról tudomást sem akar venni.

Különben készségesen elismerem, hogy a kritika

gyakorlása mindig hasznos és szükséges, mert ez vezet az igazság megismeréséhez s ezért még egyszer köszönet az „ismeretlen ur” érdeklődéséért.

A szerkesztő.

Könyvismertetés.

Egy új köb- illetve átszámító-tábla jelent meg Mayer és Berger m.-szigeti könyvkereskedő cég kiadásában (szerzője Kramer Jenő, ára 3 frt) mely táblázattal, nemcsak a reáfordított fárasztó és gondos munkánál fogva általában, hanem előnyös használatosságát tekintve szakszerűségi szempontból is érdemes részletesebben foglalkozni.

Az „Aequátor” című köbtábla minden eddig megjelent táblázattal elentétben, melyek egy-egy méretből mindannyian csakis egy-egy darabnak a köbtartalmát tüntették fel, azon praktikus és fontos újítással lepi meg az érdeklődőket a könyvecske első részében, hogy egy darabtól ezer darabig bármily mennyiségű fűrészárúnak köbtartalma található meg benne kész eredményben, köblábra kiszámítva,

A könyvecske lehetővé teszi egyrészt egy nagyobb mennyiség köbtartalmának pillanat alatt való megállapítását, másrészt pedig bármely szokásos méretű fűrészárú egy-egy darabjának árát mondja meg ugyanazon gyorsasággal.

Az „Aequátor” című köbtáblázat harmadik része méterhosszban, milliméter és centiméter szélesség és vastagságban fűrészelt vagy faragott faanyagoknak tartalmát mutatja köbméterekben. Szintén tartalomdus és gyorsan kezelhető táblázat. Érdekes újítás benne a hengertábla (szálfa köböző), mert az eddigi táblák csak az egész méterenként haladtak, míg ez 20—20 centiméternyi emelkedéssel van megszerkesztve. E táblázat beosztása és kezelhetősége oly alkalmas, hogy annak segítségével minden laikus is fáradság nélkül gyorsan köbözhet.

Az „Aequátor” köbtábla teljes tartalma röviden a következő sorrendben foglalható össze:

I. Rész. Tetszésszerű mennyiségű bécsi méretű fűrészelt faanyagok köbtartalma, köblábokban; vagy egy-egy darabnak ára, az adott köbláb szerinti ár alapul vétele mellett.

II. Rész. Vastagabb, bécsi méretű, négyélű fák köbtartalma, darabokint köblábokban.

III. Rész. Méterméretű fűrészelt faanyagok köbtartalma, darabonként köbméterekben.

IV. Rész. Vastagabb, méterméretű négyélű fák köbtartalma folyóméterenkint — köbméterekben.

V. Rész. Méterméretű fűrészelt faanyagok felülete — négyzetméterekben.

VI. Rész. Gerendák termeléséhez szükséges szálfa minimális felső-vastagságának kimutatása.

VII. Rész. Átszámítási táblák: a) Bécsi köbláb — köbméterre. b) Köbméter — bécsi köblábra. c) Bécsi térmérték — métertérmetéke. d) Méter-térmeték — bécsi térmértékre. e) Bécsi hosszmeték — méterhossz-

mértékre. f) Méterhosszmérték — bécsi hosszmetékre. g) Szokásos lábhosszak — métermértékben kifejezve.

VIII. Rész. Hengertábla. Méterméretű szálfa és rönkök köbtartalma, köbméterekben. Hosszak 20—20 centiméternyi emelkedéssel. Az „Aequator” című köbtábla tartalmassága mellett csinos zsebkönyv alaku magyar és német szövegmagyarázatokkal s gyors és biztos használhatósága folytán, rövid idő múlva mindenki, a kinek fával és annak számítgatásával dolga van, nélkülözhetetlennek fogja vallani.

Különfélék.

Halálozás. Megrendítő haláleset hírét vettük. Fűzy Dénes I. oszt. m. kir. faraktárőr a szászsebesi m. kir. erdőhivatalnál, ki csak nemrég lett az alkenyéri gőzfűrészről a gyulafehérvári faraktárba áthelyezve, múlt hó 29.-én hirtelen elhalálozott. A hatalmas termetű, alig 52 éves derék ferfit minden megelőző betegség nélkül szívszélhűdés ölte meg. A szászsebesi erdőhivatal egy minden tekintetben derék altisztet vesztett a boldogultban. Nyugodjék békével!

Nyugalomba! Gaál Lajos m. kir. főerdőőr, ki a rankherlányi fürdőhelyen nyert volt alkalmazást, 40 éves hű és buzgó szolgálata után a jól megérdemelt nyugalomba vonult. Nyugdíjazását egészségi okokból benyújtott saját kérelmére rendelték el. Adja a jó Isten, hogy bajtársunknak — ki lapunknak és közös ügyünknek is elejétől buzgó és lelkes hive volt — a nyugalom visszaadja a fáradságos szolgálatában alácsott egészségét s annak még hosszú időn át örvendhessen!

Hova pályázzunk? A hivatalos lapból a következő pályázatot vesszük át: A soóvári m. kir. erdőhivatalnál egy I., egy II., egy III. osztályú főerdőőri, egy I., egy II., két III. és egy IV. osztályú, előléptetés esetében megfelelő számú alsóbb osztályú erdőőri állás van üresedésben a megszabott illetményekkel. A pályázati kérvények szabályszerűen felszerelve folyó évi április hó 19. napjáig nevezett kir. erdőhivatalhoz intézve Soóvára küldendők.

Pálya változtatás. Ismét egy derék férfi távozott el az erdészet köréből, hogy magának s tehetségének új működési teret keressen. Kiss Gyula kartársunk ugyanis, ki a besztérczebányai m. kir. erdőigazgatóság kerületében már 10 év óta buzgólkodott az erdészet fölvirágoztatásán, megyei utbiztossá lett kinevezve. Adja Isten, hogy új pályáján találja meg azt, mit eddig nyilván hiába keresett: a megelégedést és boldogságot!

Megégtek alvás közben. A zalamegyei Letenye községben a minap megrendítő szerencsétlenség történt, Mayer István gyógyszerész egyedül volt otthon négy éves fiával s miután lefeküdt, az ágyban olvas-

gatott, a lámpa az éjjeli szekrényen volt. Mayert nem-sokára elnyomta az álm s szundikálás közben valahogyan feldönthette a petroleum-lámpát. Nem menekülhetett meg a veszedelemből. Reggelre fiával együtt holtan korommá égve találták az ágyban. A szerencsétlenség a környéken nagy részvétet kelt.

Kegyetlenkedés a konyhában. Szerencsére mindinkább eltűnik már az az embertelen kegyetlenkedés, a mely még ez évszázad elején is divott az európai konyhán. Ma már nem korbácsolják halálra a malacot, hogy gyengébb legyen a hús, a libát nem sodorják két sodrófa közt addig, a míg ki nem adja a páráját. Hanem a kínai annál cudarabb kegyetlenséget fejt ki, annál göröcsöbben ragaszkodik a régi szokásokhoz. Válogatottabb rafinériával senki sem tudja agyonkinozni az állatot, mint a rizsevő copfos polgártárs Kinában. Például azt teszi, hogy egy vajjal teli tepsit rak a tűzre, aztán fogja az eleven, megsütendő csirkét vagy kacsát és a tepszi fölé tartja, úgy, hogy az állat lába hozzáér a sercegő, rotyogó forró vajhoz, a melytől a lába megdagad. A vér végül egészen beletódul a végtagokba, a melyeket most lemetszenek, a még vonagló testet pedig elhajítják, vagy a cselédségnek engedik át. A kínai szakácskönyv szerint a bárányt is elevenen kell megsütni, miközben borral, eczettel itatják. — A teknősbékát is elevenen sűtik meg héjastól.

Vakság és dohányzás. Régi dolog, hogy a sötétben, ha az ember nem látja a száján kitóduló füstöt, a dohányzás nem valami nagy élvezetet szerez. A vakok pedig legtöbbszörre egyáltalán nem dohányoznak. A katonaságnál megállapították, hogy szenvedélyes dohányzók, a katonák és tengerészek közt, kik a szolgálatban megvakultak, szemeviláguk elvesztésével a füstölésről is lemondtak. Egy darabig még rágták a szivar végét és a szopókát, de csakhamar azon kapták rajta magukat, hogy a dohányzásban nem telik örömük többé, mihelyest a gondolkozásra és merengésre ingerlő kék füstkarikákat nem látják. Sokan pláne azt állítják, hogy ha a füstöt nem láthatják, a szivar illatát sem érzik.

Garázdálkodó farkasok. Gílicze Márton keletibai pusztai lakos mult hó 18-án az esteli órákban vigan eregette a bodor füstöt gondülő pipájából, mire birkáinak rémséges bégetése s a kutyák dühös ugatása vonták magukra figyelmét. Előbb bement puskájáért s elindult az akol felé. Nagy ámulatára még a pipa is kiesett a szájából — látva, hogy két ordas rabolt el több bürgét. Mire ámlatából felocsudott, a bestiák már eltűntek.

A „Magyar Génius — Vasárnapi Lapok“ ez az utóbbi hetekben egyesült előkelő szépirodalmi és művészeti hetilap hétről-hétre emelkedik, úgy szellemi részében, mint külső kiállítására nézve. Legutóbbi száma is bővelkedik kitűnő novellák, költemények és időszerű eseményekben, diszes illusztrációkban és

ezenkívül abban a kedvezményben részesíti előfizetőit, hogy kiváló művészek eredeti festményeit, rajzait sorsolja ki közöttük. Minden egész évre előfizetőnek pedig teljesen díjtalanul fogja megküldeni Tornay Gy. „Az utolsó honvédek vacsorája“ című eredeti festményének színeken sokszorosított képét. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Budapest, VI., Andrássy ut 58) kívánatra ingyen küld.

A király uralkodásának 50 éves jubileuma. A pétervári lapok jelentik, hogy Ferencz József császár és király uralkodói jubileumára valamennyi orosz ezred, melyeknek ő Felsége a tulajdonosa, küldöttséget fog meneszteni.

A „Röpirat“

előfizetői sorába újból beléptek, illetve nevük az előbbi nyugtázásból tévedésből kimaradt: 59. Horváth János, fővadász. 60. Ziegelhoffer Kálmán, fővadász. 61. Kendrián László, főerdőőr. 62. Virányi János. 63. Petrovits Antal. 64. Pulinger János. 65. Deé Mihály. 66. Munszky Ede.

Reméljük, hogy a folyó hó elejével akad annyi jelentkező és előfizető, hogy a nyomdai költségeknek legalább egy része fődözve lesz, mit annival inkább óhajtunk, mert a munkát lehetőleg a pünkösztől ünnepekig ki szeretnők adni.

A „Röpirat“ szerkesztősége.

Szerkesztői üzenetek.

Kiss Imre urnak Karakón. Az erdőőri szakiskolába szabály szerint csak azok vehetők ugyan föl, kik 17-ik életévüket betöltötték, de azt hisszük, hogy az Önnél mutatkozó 16 napi különbség nem fog akadályt képezni. Kérvényében ezt különösen hangsúlyozni s a kivételes engedélyt kérni kell. Az orvosi vizsgálatnál véleményünk szerint a járási tiszt orvos is elégséges, mégis nagyobb biztonság kedvéért nem fog ártani, ha magát a szabályhoz szorosan alkalmazza. Ha pedig a megyei főorvos, vagy honvéd törzsorvos lakásának távolsága miatt, a járási orvosra lenne utalva, ezt a körülményt kérvényében külön is emelje ki. Különben a vonatkozó pályázat lapunkban is idejekorán meg fog jelenni s az teljes utbaigazítást ad.

Ajánlkozás.

Egy 36 éves erdőőr, ki 12 éves kora óta bánik fegyverrel s kitűnő lövő, ugyszintén a kutyaidomításnál bámulatos sikereket ért el, 16 évig vadász volt, 4 év óta pedig erdőőri szolgálatban van és október havában az erdőőri szakvizsgát letenni fogja, pályázik egy erdőőri állásra vagy pedig ajánlkozik udvari vadásznak is. Szíves megkeresések Schneller Lipót uradalmi erdőőr Kis-Gyánth u. p. Pinczehely intézendők. 1—5

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos;
Podhradszky Emil.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujjalag megbízott

a nagytekintetű erdétisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivatalos uto részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHAK

a legjobb francia és angol divat szerint készíttetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

BUDAPEST IV.

elsőrangú egyenruha készítő intézete.
Ő csász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállító
A földmivelés m. kir. Ministerium szállító.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.